

Advies beleid elektronische sigaret

Aanleiding

De laatste tijd maakt de elektronische sigaret (e-sigaret) een opmars. Bij veel bedrijven en instellingen bestaat er onduidelijkheid over wat het beleid moet zijn ten aanzien van de e-sigaret.

Vraagstelling

Mag je als werkgever het roken van een e-sigaret op plaatsen waar een rookverbod geldt, verbieden?

Afwegingen

De e-sigaret is geen tabaksproduct en valt niet onder de Tabakswet. Het gebruik van de e-sigaret in ruimten waar op grond van de Tabakswet een rookverbod geldt, is daarom niet in strijd met de Tabakswet (communicatie van de nieuwe Voedsel en Warenautoriteit, 15 november 2013).

Er zijn verschillende overwegingen die meegenomen kunnen worden in de afweging hoe met de e-sigaret omgegaan kan worden.

1. De e-sigaret valt niet onder de Tabakswet en daardoor niet onder de bepalingen ten aanzien van het recht op een rookvrije werkplek. Op grond van fingerende wetgeving is er geen verbod op roken in openbare ruimtes en/of op de werkplek. Wel gaat de overheid, op grond van onderzoek van het RIVM, aanvullende maatregelen nemen op het gebied van veiligheid van de e-sigaret en informatie aan de consument. Onderzoekers raden aan, tot er meer duidelijkheid is over de schadelijkheid, de e-sigaret met nicotine niet in de buurt van kinderen te gebruiken.
2. Toestaan dat de e-sigaret niet onder het rookbeleid valt en dus buiten de daartoe aangewezen plaatsen gerookt mag worden, leidt tot onduidelijkheid over het rookbeleid en bemoeilijkt het handhaven van het rookbeleid. Een e-sigaret is soms niet van echt te onderscheiden. Dit pleit tegen het toestaan van het roken van een e-sigaret buiten de daartoe aangewezen plaatsen.
3. Rokers die overstappen op een e-sigaret doen dit veelal in een poging om te stoppen met roken en worden liever niet langer blootgesteld aan tabaksrook van anderen, wat wel het geval is wanneer zij op/in een daartoe aangewezen ruimte moeten roken. Het maken van een uitzonderingspositie voor het roken van de e-sigaret zou hieraan tegemoet komen, maar is op grond van eerder genoemde punten niet wenselijk.

Advies

Op grond van bovenstaande overwegingen wordt geadviseerd voor de e-sigaret geen uitzondering te maken en in het huishoudelijke reglement op te nemen dat het rookbeleid ook van toepassing is op het roken van een e-sigaret.

Onderbouwing

Achtergrondinformatie e-sigaret

De e-sigaret is een vervangend middel om de behoefte van een roker te bevredigen met minder nadelige gevolgen voor de gebruiker of omstanders. De e-sigaret is een elektronische inhalator bedoeld om het roken van tabak te simuleren; het bevat geen tabak en brandt niet, waardoor er geen schadelijke teer en koolmonoxide in het lichaam komen. De elektronische sigaret kan men gebruiken met of zonder nicotine.

Elektronische sigaretten bestaan over het algemeen uit drie delen, namelijk de batterij, de vulling (ook wel cartridge, cartomizer, tank of ampul genoemd) en een verdamper (atomizer of clearomizer). Door het inhaleren via het mondstuk of het indrukken van een knop wordt een vacuümschakelaar in werking gesteld, die ervoor zorgt dat de batterij de verdamper kan verwarmen, die vervolgens de in de vulling aanwezige vloeistof verdampt, waarna deze damp vervolgens kan worden geïnhaleerd door de gebruiker. Vloeistof voor het produceren van damp, beter bekend als e-liquid is een oplossing van propyleenglycol (PG), plantaardige glycerine (VG), en/of polyethyleenglycol 400 (PEG400) gemengd met geconcentreerde aroma's, en eventueel een variabele concentratie van nicotine.

Gezondheidseffecten

De gezondheidsaspecten van de elektronische sigaret staan nog ter discussie. De risico's van het gebruik van een e-sigaret zouden aanzienlijk minder zijn dan de risico's bij het doorzetten van het rookgedrag, voor zowel de roker als zijn omgeving. Echter, de werking en verslavende factoren van de e-sigaret zijn onduidelijk. Het RIVM (onderzoek najaar 2013) noemt veelvuldig voorkomen van mond- en keelirritatie, duizeligheid en misselijkheid bij gebruikers, wat aangeeft dat de uitgedemde lucht veel schadelijke stoffen bevat en de geïnhaleerde nicotine slecht is voor ongeboren kinderen.

Er zijn studies die aantonen dat elektronische sigaretten een bruikbare methode kunnen zijn om mensen te helpen stoppen met roken, mogelijk effectiever is dan traditionele farmacotherapie. Uit recente cijfers blijkt dat driekwart van de rokers in Nederland zonder hulp probeert te stoppen. Zo'n zeven procent maakt gebruik van e-sigaretten of rookloze sigaretten.

Gateway effect

Er is angst dat de e-sigaret, vooral de jeugd, zou aanzetten tot het gebruik van nicotine of zelfs roken (het zogenaamde 'Gateway-effect'). Hiertegen staat dat de e-sigaret en de nicotinehoudende E-liquid niet bestemd zijn voor verkoop aan personen onder de legale rookleeftijd. Er is momenteel geen bewijs dat het Gateway-effect daadwerkelijk bestaat. Integendeel: het weinige onderzoek onder jongeren laat zien dat de overgrote meerderheid (>99,5%) van de jongeren die e-sigaretten gebruikt al een roker was. Minder dan 0,5% van de jongeren die een e-sigaret gebruikt had was een niet-roker, en geen van hen is na de eerste e-sigaret echt begonnen met roken.

Status en wetgeving in Nederland

In sommige landen wordt de e-sigaret als geneesmiddel gezien, in andere landen mag het vrij verkocht worden. In Nederland is de status onduidelijk; door de rechtbank is in 2008 geoordeeld dat de e-sigaret geen geneesmiddel was, noch onder de Tabakswet viel. De overheid moet de invoer van en handel in nicotinehoudende e-sigaretten daarom toestaan, zonder handhavend op te treden op grond van de Geneesmiddelenwet. Op grond van eerder aangehaald onderzoek van het RIVM gaat de overheid aanvullende maatregelen nemen op het gebied van de veiligheid van de e-sigaret en de informatie aan de consument. Deze maatregelen hebben onder andere betrekking op reclame, veiligheid, kwaliteit en etikettering. Nieuwe richtlijnen voor de e-sigaret vanuit de Europese Tabaksproductrichtlijn, die momenteel herzien wordt, worden over ongeveer drie jaar ingevoerd in de Nederlandse wetgeving.

Bronnen

- Contact met de nieuwe Voedsel en Warenautoriteit
- Contact met Stivoro, rokeninfo.nl (Trimbosinstituut)
- Wikipedia
- AD, 28 november 2013: [E-sigaret net zo giftig en verslavend als echte peuk.](#)
- RIVM, [Factsheet e-sigaret](#)